

PLA DE CONVIVÈNCIA

INS AIGUAVIVA

Mollet del Vallès

Curs 2023-24

1. DADES DEL CENTRE I CONTEXTUALITZACIÓ

1.1. DADES DEL CENTRE

Codi: 08065411

Nom: Aiguaviva

Titularitat: Públic

Adreça: Rbla. Pompeu Fabra, 1

Telèfon: 935932436

Adreça Electrònica: a8065411@xtec.cat / secretaria@insaguaviva.org

1.2. CONTEXTUALITZACIÓ

El Projecte Educatiu (PEC) del nostre centre recull com a valors de referència de la seva tasca educativa, entre d'altres,

- la **participació**, perquè entenem el centre com una eina al servei d'una comunitat educativa implicada en la presa de decisions, que es fa corresponsable de la tasca compartida de formar i educar el nostre alumnat;
- l'**equitat**, el reconeixement de la individualitat del nostre alumnat i la promoció de la igualtat d'oportunitats, i el **respecte a la diversitat**: el respecte per tots els membres de la nostra comunitat educativa, siguin quines siguin les seves creences, la seva ideologia i la seva visió del món,
- la **responsabilitat** i l'**esforç**, que obliga els nois i noies a comprometre's amb la seva formació i el seu futur, els permet créixer i ser autònoms, en justa correspondència amb una societat que té el deure d'afavorir la realització del seu projecte vital.

L'organització del centre preveu òrgans i protocols per al debat i la presa de decisions que afavoreixin la participació de tots els sectors de la comunitat educativa en les dinàmiques del centre, des del Consell Escolar -on es troben representats el professorat, el PAS i els pares i les mares, l'alumnat – fins al Consell de delegats o la Comissió de festes, que són dos òrgans de representació propis de l'alumnat.

Segons els indicadors de centre del curs 2022-23, l'índex de participació de les famílies en el centre s'acosta a la mitjana d'altres centres de la mateixa tipologia que el nostre, mentre que l'índex de famílies associades a l'AFA supera en 20 punts aquesta mateixa mitjana. Tot i així, hi ha processos, com ara l'elecció de representants al Consell Escolar, on l'índex de participació de les famílies és molt baix.

El nostre centre adopta mesures organitzatives importants amb l'objectiu d'atendre la diversitat del nostre alumnat. Una d'elles és la formació de 4 grups per les 3 línies de 1r i 2n d'ESO, que permet reduir la ratio i que permet dinàmiques de treball ajustades al seu ritme d'aprenentatge, o el desdoblament del grup en una hora de gran part de les matèries comunes. Els grups de l'ESO són heterogenis i es fan grups flexibles per atendre l'alumnat.

El nostre centre compta amb el recurs SIEI des del curs 2020-21 i és centre referent SIAL des del curs des del curs 2013-14.

Val a dir, però, que el nostre centre té uns índex de diversitat de l'alumnat similar al d'altres centres de la mateixa tipologia que la nostra:

DADES CURS 2022-23 – DADES SIC de Centre	Valor del centre
Índex alumnes NEE	5,17%
Índex alumnes situació socioeconòmica desfavorida	1,72%
Índex d'alumnes nouvinguts	0,86%

Respecte de l'alumnat nouvingut, el centre disposa d'un Pla d'acollida per atendre a l'alumnat nouvingut i des de febrer del 2024 amb una dotació d'aula d'acollida.

D'ençà de la creació del centre el curs 2011-2012 els índexs d'absentisme greu o les situacions de conflicte que hagin pogut alterar de manera greu la convivència del centre han estat molt baixos. En el primer dels casos, el centre disposa d'un protocol d'absentisme que regula les actuacions orientades a reconduir aquestes situacions i, respecte del segons, les NOFC del centre preveuen també quines són les actuacions que cal emprendre en aquests supòsits. Les NOFC es revisen i actualitzen periòdicament, i potser fóra bo incorporar a aquests processos altres sectors de la comunitat educativa a més del professorat.

Aquest projecte de convivència, doncs, i d'acord amb el PEC, pretén focalitzar les seves propostes en dos aspectes:

- en l'àmbit del valors, el **respecte, l'esforç i la responsabilitat**, com a valors instrumentals que han de permetre al nostre alumnat assolir els seus objectius, implicar-se en el seu procés d'aprenentatge i formar-se com a ciutadans responsables i compromesos, i
- en l'àmbit de la resolució de conflictes, la seva **gestió i resolució positives**.

Aquest projecte, doncs, vol recollir un seguit d'actuacions que, des del currículum o des de l'acció tutorial, s'orientin a educar el nostre alumnat en aquesta gestió positiva dels conflictes i potenciïn les seves capacitats socioemocionals, l'anàlisi crítica i la presa de decisions.

El centre compta amb una optativa de mediació a 3r d'ESO on es treballa la mediació i resolució de conflictes. A 2n de Batxillerat a la ODS: Pau, Justícia i Responsabilitat es treballen aspectes de l'ODS 16 com el benestar de les persones, la prosperitat de les societats, l'equitat de la ciutadania i el desenvolupament sostenible només es poden assolir en un marc de pau i de respecte als drets fonamentals. Una fita clau és reduir la incidència dels delictes i dels actes violents de qualsevol tipus, erradicant completament els que afectin els infants.

2. DIAGNOSI – RESULTATS

2.1. Estructura i gestió de recursos

- **Punts forts**

- Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre.
- Fem partícep l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula.
- Fomentem un lideratge positiu del professorat.
- Formem la comunitat escolar en organització i gestió de centre.
- Organitzem els espais per afavorir un bon clima de centre.
- Organitzem l'aula en funció de l'alumnat.
- Potenciem espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans.
- Recollim en els documents del centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre.
- Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'organització i gestió dels recursos.
- Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.

- **Punts febles**

- Compartim, entre els docents, estratègies d'organització.
- Disposem d'espais de comunicació a l'aula que afavoreixen al màxim una relació positiva.
- Fomentem un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge.
- Impliquem les famílies en el funcionament i gestió del centre i en els projectes educatius comunitaris.
- Preveiem espais reals i virtuals (TIC) per potenciar la participació entre els diferents sectors de la comunitat educativa i els agents educatius de l'entorn.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos pel bon clima del centre.
- Tenim un mapa de recursos de la zona educativa de l'entorn, difonem i orientem el seu ús.

- **Punts molt febles**

- Alineem els nostres objectius i actuacions amb els dels projectes comunitaris existents en l'entorn.
- Avaluem la repercussió en el clima de centre de l'organització i gestió de centre i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Establim processos de gestió del coneixement que afavoreixin la millora del funcionament del centre.
- Formem part d'alguna xarxa educativa amb l'entorn.
- Impliquem la família en el funcionament de l'aula.

2.2. Educar en el respecte

- **Punts molt forts**

- Recollim el valor del respecte en els documents del centre.

- **Punts forts**

- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar el respecte i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre.
- Planifiquem activitats tutorialis que facilitin el respecte entre l'alumnat.
- Promovem accions de respecte cap als espais físics del centre i del seu entorn.
- Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre els membres de la comunitat escolar.
- Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre i cap a l'alumnat.
- Promovem accions i estratègies per potenciar el respecte de l'alumnat cap al professorat.
- Promovem accions que potenciïn el coneixement i el respecte envers l'entorn.
- Sensibilitzem el claustre sobre el valor del respecte com a principi bàsic per tal de garantir un bon clima de convivència en els centres educatius.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.
- Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.

- **Punts febles**

- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en el respecte.
- Planifiquem activitats amb l'alumnat que fomentin el respecte cap a un mateix.
- Recollim i difonem les bones pràctiques i els recursos utilitzats per promoure el respecte en la comunitat escolar.
- Treballem el respecte entre l'alumnat des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.

- **Punts molt febles**

- Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per promoure el respecte i ho recollim en la memòria anual.
- Ens coordinem amb les entitats de l'entorn per promoure el respecte.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn el valor del respecte.
- Participem en xarxes de centres que promouen el valor del respecte.

2.3. Educar en l'esforç i la responsabilitat

- **Punts forts**

- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en l'esforç i la responsabilitat.
- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes de foment de l'educació en valors i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- Recollim en els documents del centre el foment de l'esforç i la responsabilitat per aconseguir els objectius educatius.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació en els valors de l'esforç i la responsabilitat i la implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.

- **Punts febles**

- Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per treballar l'esforc i la responsabilitat.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforc i la responsabilitat.
- Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per promoure l'esforc, la responsabilitat i el compromís cívic.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar el valor de l'esforc, la responsabilitat i el compromís cívic.

- **Punts molt febles**

- Avaluem les mesures destinades a fomentar els valors entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn l'esforc i la responsabilitat.
- Participem en xarxes de centres que promouen els valors de l'esforc i la responsabilitat, i el compromís cívic.
- Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant del valor de l'esforc i la responsabilitat.

3. OBJECTIUS

Objectiu general	Objectiu específic
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	
2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	<p>2.1 Potenciar les competències socioemocionals.</p> <p>2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.</p> <p>2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.</p> <p>2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.</p> <p>2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.</p>
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	
6. Treballar perquè l'alumnat adquireixi compromisos per l'assoliment dels 17 ODS de l'Agenda 2030 a Catalunya.	<p>6.1. ODS 1. Erradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes.</p> <p>6.2. ODS 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones de totes les edats.</p> <p>6.3. ODS 5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes.</p> <p>6.4. ODS 13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.</p>

4. ACTUACIONS PREVISTES

4.1. Valors i actituds

Educar en l'esforç i la responsabilitat.

<p>A U L A</p>	<p>Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i a valorar les conseqüències que se'n poden desprendre i fer-se'n responsable. Recurs A6</p> <p>Combatre, a través del currículum, el model d'èxit fàcil que molt sovint es projecta als mitjans de comunicació. Recurs B2</p> <p>Donar a conèixer com es valorarà el grau d'esforç i responsabilitat de l'alumnat (la realització dels deures, la puntualitat en el lliurament de les tasques, l'ordre, la netedat, etc.). Recurs C8</p> <p>Educar en l'ús responsable de les tecnologies de la informació seguint les orientacions del Pla TAC (Internet Segura). Recurs B3</p> <p>Elogiar les tasques realitzades i reconèixer l'esforç i la capacitat de superació. Recurs C6</p> <p>Ensenyar, a través del currículum, com els valors de l'esforç i el compromís han fet que homes i cultures aconseguixin les seves fites. Recurs B1</p> <p>Fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat. Recurs C9</p> <p>Fomentar la constància i l'esforç en la realització de les feines i l'adquisició dels objectius del propi aprenentatge. Recurs A8</p> <p>Fomentar la tutoria entre iguals per educar en valors i compromís. Recurs A4</p> <p>Orientar l'alumnat en el coneixement de les pròpies capacitats i límits. Recurs A5</p> <p>Potenciar la figura dels delegats i delegades com una oportunitat per exercir el valor de la responsabilitat. Recurs A1</p> <p>Potenciar les assemblees d'aula com una oportunitat per exercir el valor de la responsabilitat. Recurs A2</p> <p>Utilitzar els recursos i orientacions que ofereix el web Família i Escola. Junts x l'Educació referents al seguiment i acompanyament escolar i l'educació en valors dels fills, i orientar-ne l'ús. Recurs D2</p> <p>Utilitzar l'aplicació informàtica Escola i Família per tal de fomentar l'acció tutorial compartida. Recurs D1</p>
----------------------------	--

<p>C E N T R E</p>	<p>Comprometre l'alumnat en l'organització i gestió d'activitats en la vida del centre (òrgans de gestió, comissions del centre, procés de millora del rendiment i la convivència, etc.). Recurs C2</p> <p>Concretar en la programació curricular com es valorarà el grau d'esforç i responsabilitat de l'alumnat (la realització dels deures, la puntualitat en el lliurament de les tasques, l'ordre, la netedat, etc.). Recurs C1</p> <p>Difondre les actuacions de compromís cívic de qualsevol membre de la comunitat educativa com a referents positius. Recurs C6</p> <p>Dissenyar en el Pla d'acció tutorial activitats que fomentin els valors de l'esforç i la responsabilitat entre l'alumnat, i el compromís tant individual com col·lectiu. Recurs B6</p> <p>Fomentar la participació del centre en campanyes de solidaritat que estimulin el compromís cívic. Recurs C5</p> <p>Incloure la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'esforç i la responsabilitat en la memòria anual, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs F2</p> <p>Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes). Recurs A1</p> <p>Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'esforç i la responsabilitat en el centre. Recurs F1</p> <p>Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme en el centre. Recurs E3.</p> <p>A la pg web del centre, al Departament d'orientació hi ha tot de recursos per gestionar i treballar en la resolució dels conflictes: https://orientacio.coordinacio-insaiguaviva.org/</p> <p>Al Portal de l'alumnat també es troben recursos per treballar la mediació i convivència. https://portaldelsalumnes.coordinacio-insaiguaviva.org/wp-content/uploads/2018/10/diptic_mediaci%C3%B3_2.pdf</p>
--	---

<p>E N T O R N</p>	<p>Col·laborar amb els mitjans d'àmbit local (ràdio, premsa, televisió) per fer difusió d'experiències i bones pràctiques d'implicació i compromís. Recurs D3</p> <p>Col·laborar amb l'administració local per impulsar accions de servei comunitari. Recurs C3</p> <p>Col·laborar amb les entitats de l'entorn per promoure accions de servei comunitari. Recurs D2</p> <p>Col·laborar en l'elaboració i desenvolupament de projectes solidaris i compromís cívic amb altres centres de l'entorn. Recurs B1</p> <p>Impulsar conjuntament amb l'AMPA les escoles de pares i mares per afavorir l'educació dels fills en els valors necessaris per aconseguir l'èxit educatiu. Recurs A3</p> <p>Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la solidaritat i el compromís cívic. Recurs B2</p> <p>Obrir els centres a les entitats de l'entorn perquè donin a conèixer a l'alumnat i les famílies les seves propostes d'acció educativa. Recurs D1</p>
--	---

<p>Organitzar conjuntament amb les AMPA activitats que fomentin l'educació en l'esforç i la responsabilitat per combatre l'èxit fàcil que sovint transmeten els mitjans de comunicació. Recurs A2</p> <p>Promoure, amb l'administració local, projectes comunitaris (Plans educatius d'entorn o altres projectes socioeducatius). Recurs C1</p> <p>Utilitzar els recursos i orientacions del web Família i Escola. Junts x l'Educació referents a l'educació en valors i orientar-ne l'ús. Recurs A1</p>
--

5. PLANIFICACIÓ

5.1. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT ÀMBIT AULA

	ACTUACIONS I RECURSOS	NIVELL	RESPONSABLE	TEMPORITZACIÓ
A1	Potenciar la figura dels delegats i delegades com una oportunitat per exercir el valor de la responsabilitat.			
	Elecció del delegat o delegada , activitat que ajuda a reflexionar sobre els aspectes a tenir en compte a l'hora de triar un delegat/da. Funcions del delegat/da i acta d'elecció.	1, 2, 3, 4	Tutors/es	2 sessions de tutoria
	Altres recursos elaborats pel Departament.	1, 2, 3, 4		
A2	Potenciar les assemblees d'aula com una oportunitat per exercir el valor de la responsabilitat. Assemblea de classe.	1, 2, 3, 4	Tutors/es	A demanda del grup a les sessions de tutoria
A4	Fomentar la tutoria entre iguals per educar en valors i compromís.			
	Tutoria entre iguals. Projecte en què els alumnes de 3r d'ESO acompanyen l'alumnat de 1r en la seva incorporació al centre. Es tracta d'una bona pràctica que facilita l'acollida, la integració de l'alumnat nou i el compromís dels alumnes tutors.	1 i 2	Coordinació	5/6 sessions a l'hora de tutoria al llarg del curs
A5	Orientar l'alumnat en el coneixement de les pròpies capacitats i límits.			
	El lloc d'estudi. Qüestionari personal. Qüestionari sobre hàbits d'estudi.	1 i 2	Tutors/es	2 sessions de tutoria a 1r i una sessió a 2n
	Orientacions en tècniques d'estudi. Pàgina web que ajuda a practicar habilitats bàsiques per a l'aprenentatge i a ampliar els recursos per estudiar millor.	1, 2, 3, 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	El preu de ser els primers. Documental molt recomanable per tenir una visió de l'educació a Corea del Sud. País que obté les màximes puntuacions en l'estudi de referència mundial.	3 i 4	Tutors/es	1 sessió de tutoria
	Orientació acadèmica i professional. 3r ESO. Dossier per ajudar l'alumnat a triar l'itinerari, segons les seves futures perspectives. Recursos per a l'autoconeixement Educaixa.	3	Tutors/es i coordinació	3/4 sessions de tutoria
	Orientació acadèmica i professional. 4t ESO.	4	Tutors/es i coordinació	3/4 sessions de tutoria

	Dossier per ajudar i orientar l'alumne davant les diverses opcions que se li presenten un cop acabada l'ESO. Qüestionari d'autoconeixemnt tria educativa Opcions d'espres de l'ESO- Institut Aiguaviva Recursos per a l'autoconeixement Educaixa.			
	La maleta orientadora de l'alumne. En aquest vídeo es mostra com des de la tutoria s'ha anat fent un recull de diferents documents en la trajectòria personal i acadèmica dels alumnes per a la construcció del seu projecte de vida professional. Aquest registre els ajudarà en la presa de decisions al final de l'etapa.	3 i 4	Tutors/es i coordinació	1/2 sessions de tutoria
A6	Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i a valorar les conseqüències que se'n poden desprendre i fer-se'n responsable.			
	Projecte filosofia 3/18: Es presenta aquest projecte que constitueix un currículum ampli i sistemàtic, el qual té com a objectiu reforçar les habilitats del pensament dels estudiants. Amb aquest programa es pretén reforçar la capacitat reflexiva dels alumnes i potenciar el debat d'arguments i opinions.	1, 2, 3, 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	Los derechos de las niñas y de los niños (en castellà).	1 i 2	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	Cinema i drets dels infants. Donar a conèixer als estudiants, a través del cinema, els seus drets i fer que reflexionin conjuntament i en veu alta sobre la seva condició de ciutadans.	1, 2, 3, 4	Tutors/es Equip docent	1 sessió intensiva el dia de lliurament de notes. En cada sessió es poden treballar drets diferents.
	Som joves, tenim drets... i deures. Les propostes de treball tenen l'objectiu d'apropar-nos al coneixement dels drets i deures dels Joves. Les temàtiques tractades són, entre altres: identitat, migracions, no-discriminació, educació, alimentació i salut, infants del carrer, treball infantil, infants soldat.	3 i 4	Tutors/es Dpt. Socials Dpt. Ciències	A criteri del/a tutor/a o professor/a
	Competència social. 1r cicle. Materials per desenvolupar les habilitats cognitives, la gestió emocional, la maduresa moral i les habilitats socials de l'alumnat de primària i de secundària.	1 i 2	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	Competència social. 2n cicle. Materials per desenvolupar les habilitats cognitives, la gestió emocional, la maduresa moral i les habilitats socials de l'alumnat de primària i de secundària.	3 i 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
A8	Fomentar la constància i l'esforç en la realització de les feines i l'adquisició dels objectius del propi aprenentatge.			
	Pel.lícula Sara, Sara! Pel.lícula que presenta un cas de superació personal basat en la força de voluntat i la constància.		Tutors/es	1/2 sessions de tutoria

B1	Ensenyar, a través del currículum, com els valors de l'esforç i el compromís han fet que homes i cultures aconseguixin les seves fites.			
	Publicidad y cine con valores.	1, 2, 3, 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	Malala Yousafzai, la lluita per al dret a l'educació. Material editat per l'ARC (Aplicació de Recursos al Currículum) del Departament d'Ensenyament, adreçat a alumnes de 4t d'ESO sobre la figura de Malala i el dret a l'educació.	4	Tutors/es	
	Camí a l'escola Aquesta pel·lícula, guardonada amb el Cèsar 2014 i amb el patrocini i suport de la UNESCO i UNICEF, narra la història real i extraordinària de quatre nens que s'han d'enfrontar diàriament a una multitud d'adversitats i perills per arribar a l'escola. Un recurs per treballar amb l'alumnat l'esforç i la responsabilitat, la solidaritat, la companyonia, etc.	1, 2, i 3	Tutors/es	
365 Batecs. Vivències per reflexionar i actuar En aquest web de l'Obra Social Sant Joan de Déu es recullen testimonis en forma de vídeo per acostar als joves la realitat de les persones més vulnerables i treballar l'educació en valors. El web s'estructura al voltant de diversos àmbits (sense llar, salut mental, infància hospitalitzada, discapacitat, etc.) i diferents valors (respecte, solidaritat, responsabilitat, resiliència, etc.). Premi de Civisme 2015	3 i 4	Tutors/es Equip docent	A criteri del/a tutor/a o professor/a	
B2	Combatre, a través del currículum, el model d'èxit fàcil que molt sovint es projecta als mitjans de comunicació.			
	Cultura de l'esforç Vídeo del filòsof Francesc Torralba on ens parla sobre les dificultats que trobem per educar en l'esforç i com l'exigència en els centres educatius és un element clau en els centres educatius per aconseguir-ho.			
B3	Educar en l'ús responsable de les tecnologies de la informació seguint les orientacions del Pla TAC (Internet Segura).			
	Internet segura En aquest espai de la XTEC es donen orientacions i recursos per facilitar l'adquisició de la competència digital dels alumnes en un entorn segur i responsable.	1, 2, 3 i 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
C6	Elogiar les tasques realitzades i reconèixer l'esforç i la capacitat de superació.			
	Clima d'aula En aquesta experiència del SES Badalona, els alumnes han de fer propostes concretes de normativa per millorar el clima de la seva pròpia aula. Una vegada assolit l'objectiu de millora, el grup proposa un altre. El tutor reforçarà sempre de manera positiva les fites aconseguides	1, 2, 3 i 4	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a

	(mencions, diplomes, comunicació a les famílies, etc.).			
	Recursos interactius per a l'educació socioemocional i en valors , del portal Educaixa. Per exemple, l' Autoconeixement .		Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
	Caceres del tresor sobre emocions En aquest espai del web de Núria Alart trobareu diferents materials (activitats, vídeos, etc.) perquè l'alumnat pugui desenvolupar estratègies per fomentar la seva autonomia emocional. Per exemple, l'autoestima.	1 i 2	Tutors/es	A criteri del/a tutor/a
C8	Donar a conèixer com es valorarà el grau d'esforç i responsabilitat de l'alumnat (la realització dels deures, la puntualitat en el lliurament de les tasques, l'ordre, la netedat, etc.).			
	La proposta d'actuació és el recurs.	1, 2, 3 i 4	Equip Docent	A l'inici i al final de cada avaluació
C9	Fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat.			
	Autoavaluació de l'alumnat Activitat elaborada amb l'objectiu que l'alumnat aprengui a fer una bona autoavaluació del seu treball incorporant propostes d'actuació per millorar.	1, 2, 3 i 4	Equip Docent	A criteri del/de la professor/a
D1	Utilitzar l'aplicació informàtica Escola i Família per tal de fomentar l'acció tutorial compartida.			
	Web Família i escola . En aquest web, es pot accedir a l'apartat d'acció tutorial compartida de l'aplicació informàtica Escola i Família, on es troba un conjunt d'accions educatives que contribueixen, amb la col·laboració de la família, al desenvolupament personal dels alumnes i al seguiment del seu procés d'aprenentatge.	1, 2, 3 i 4	Equip Docent Famílies	
D2	Utilitzar els recursos i orientacions que ofereix el web Família i Escola. Junts x l'Educació referents al seguiment i acompanyament escolar i l'educació en valors dels fills, i orientar-ne l'ús.			
	Web Família i escola > Educació en valors . Recursos i orientacions referents als temes Educar en l'esforç i educar en la responsabilitat dels fills diferenciats per edats. Esforç . Responsabilitat .	1, 2, 3 i 4	Famílies AFA	
	Web Família i escola > Acompanyament escolar a casa . Recursos i orientacions referents a l'acompanyament escolar dels fills diferenciats per edats.	1, 2, 3 i 4	Famílies AFA	

5.2. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

Àmbit CENTRE

A1	Programar actuacions específiques de sensibilització (claustrs, reunions informatives, comissions mixtes).
	"L'educació actual s'ha convertit en instrucció" En aquesta entrevista, la filòsofa Victòria Camps, autora del llibre <i>Creure en l'educació</i> , reflexiona, entre altres temes, sobre l'excés d'instrucció i la manca de formació de la personalitat dels infants a l'escola.
	Cent valors per viure: la persona i la seva acció en el món Torralba, F. (2008): <i>Cent valors per viure: la persona i la seva acció en el món</i> . Lleida: Pagès. 6 En aquest llibre, l'autor fa una descripció de cent valors cabdals per a la vida quotidiana. En destaquem la novena part dedicada als valors essencials de l'educació (memòria, seriositat, responsabilitat, igualtat, innocència...) i el valor del compromís (capítol 13).
	La educación en la responsabilidad Escámez, J.; Gil, R. (2001): <i>La educación en la responsabilidad</i> . Barcelona: Paidós, Papeles de Pedagogía. A la primera part del llibre, els autors desenvolupen la idea de la responsabilitat (p. 27-35) i la seva relació amb el concepte de ciutadania (p. 36-46). Segons ells, el valor de la responsabilitat hauria de ser molt important.
	Potenciar el valor de l'esforç En aquest vídeo, Francesc Torralba proporciona pautes pedagògiques per potenciar el valor de l'esforç. També trobem un resum de la conferència-col·loqui en el document.
	La cultura de l'esforç En aquest article, Francesc Torralba, filòsof i professor de psicologia de la Universitat Ramon Llull, reflexiona sobre la crisi del valor de l'esforç en la nostra societat.
	El llegat de Sísif (Programa de Sense ficció -TV3) En aquest reportatge, s'aborda la cultura de l'esforç, exemplificada en Sísif, heroi mitològic, símbol del sacrifici i el treball etern, repetitiu i absurd. El reportatge està basat en entrevistes a personatges com Quim Monzó, Francesc Torralba, José Antonio Molina, Eva Illouz, Lluís Sáez, Joaquim Prats, entre altres sobre aquest tema.
	Gràcies, Finlàndia Melgarejo, Xavier (2013): <i>Gràcies, Finlàndia</i> . Barcelona: Plataforma Editorial. En aquest llibre, l'autor i pedagog parla del sistema educatiu finlandès, un dels millors del món pels bons resultats d'èxit escolar, fonamentat en la cultura de l'esforç, que estimula la presa de consciència de la responsabilitat personal.
	Xarxa de debat educatiu de Torelló En aquesta guia de recursos sobre la cultura de l'esforç, promoguda al projecte educatiu de Torelló, hi ha videografia, lectures recomanades, contes i còmics, jocs, per conscienciar tota la comunitat educativa en la necessitat de considerar l'esforç un valor fonamental en el procés educatiu.
B6	Dissenyar en el Pla d'acció tutorial activitats que fomentin els valors de l'esforç i la responsabilitat entre l'alumnat, i el compromís tant individual com col·lectiu.
	Orientacions en tècniques d'estudi En aquest espai de tècniques d'estudi es presenten diverses activitats que fomenten en l'alumnat el valor de l'esforç i la responsabilitat del seu procés d'aprenentatge.
	Pla d'acció tutorial
C1	Concretar en la programació curricular com es valorarà el grau d'esforç i la responsabilitat de l'alumnat (la realització dels deures, la puntualitat en el lliurament de les tasques, l'ordre, la netedat, etc.).
	La proposta d'actuació és el recurs.
C2	Comprometre l'alumnat en l'organització i gestió d'activitats en la vida del centre (òrgans de gestió, comissions del centre, procés de millora del rendiment i la convivència, etc.).
	Consells escolars dels centres En aquest espai web del Departament d'Ensenyament es pot trobar unitats didàctiques sobre els consells escolars dels centres, adreçades tant a l'alumnat com a professorat de primària i de secundària.
	Quadern de mediació En aquest material de formació, editat pel Departament d'Ensenyament, s'aporta recursos per educar l'alumnat en la gestió positiva dels conflictes (comunicació, emocions, presa de decisions, etc.) i la implementació d'un servei de mediació en els centres educatius (p. 76- 80).

	<p>Programa Delegats/des en 3D</p> <p>En aquest programa de la Direcció General de Joventut del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies es fomenta la cultura participativa dins els centres educatius. Els alumnes, a través de la figura del delegat de classe i amb el suport del tutor, porten a terme un projecte que els implicarà organitzar-se, assumir tasques i prendre decisions de forma conjunta i responsable al llarg del curs.</p>
C5	<p>Fomentar la participació del centre en campanyes de solidaritat que estimulin el compromís cívic.</p> <p>Som joves, tenim drets... i deures</p> <p>Grup IREF (2010): Som joves, tenim drets... i deures... Barcelona: Generalitat de Catalunya; Apunts de Pau i Drets Humans, 2.</p> <p>En aquest web del Grup IREF, es fan propostes de treball per a l'aula a partir de la <i>Convenció sobre els Drets dels Infants i els Joves</i>. Aquest material es pot treballar des de diferents matèries i espais (tant escolars com extraescolars) i s'incideix tant en la comprensió de drets, com en la dels deures i responsabilitats.</p>
C6	<p>Difondre les actuacions de compromís cívic de qualsevol membre de la comunitat educativa com a referents positius.</p> <p>Servei comunitari</p> <p>Presentació dels projectes de Servei Comunitari que s'han posat en marxa al nostre centre el curs 2017-2018.</p> <p>Jove.cat: participació i solidaritat</p> <p>En aquest espai de la Direcció General de la Joventut es pot trobar un munt de possibilitats de participació a la mesura de cada jove que vulgui comprometre's a favor de la societat: xarxes d'estudiants, voluntariat, campanyes i accions solidàries, bancs del temps...</p> <p>Voluntaris</p> <p>En aquest documental, emès en el programa <i>Sense ficció</i> de TV3 el 23/05/2012, es mostra un ventall ampli de voluntaris, entre ells estudiants de Batxillerat que dediquen part del seu temps a fer classes d'informàtica per a adults.</p>
E3	<p>Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme en el centre.</p> <p>Pàgina web INS Aiguaviva</p> <p>Revista digital INS Aiguaviva</p> <p>XTECBlocs</p> <p>En aquest espai del Departament d'Ensenyament els centres poden crear els seus blocs i donar a conèixer les seves activitats i experiències.</p>
F1	<p>Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'esforç i la responsabilitat en el centre.</p> <p>Qüestionari TEI 1r ESO</p> <p>Qüestionari TEI 2n ESO</p> <p>Diagnosi</p> <p>Enquestes d'avaluació</p> <p>En el web de l'Institut Francesc Tàrraga de Vila-Real (València) les famílies i els alumnes del centre poden accedir a enquestes d'avaluació per recollir el seu grau de satisfacció en relació, entre altres aspectes, a l'adequació de les activitats a la diversitat d'alumnat per fomentar l'esforç.</p>
F2	<p>Incloure la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'esforç i la responsabilitat en la memòria anual, elaborant, si escau, propostes de millora.</p> <p>Valoració de les actuacions</p> <p>En aquest document elaborat pel Departament d'Ensenyament s'ofereix un conjunt d'indicadors (grau d'implicació, qualitat en l'execució, grau d'impacte) per valorar les actuacions dutes a terme en els centres educatius a fi de fomentar diverses línies d'intervenció en el marc del projecte de convivència.</p>

5.3. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

Àmbit ENTORN

A1	<p>Utilitzar els recursos i orientacions del web Família i Escola. Junts x l'Educació referents a l'educació en valors i orientar-ne l'ús.</p> <p>Família i Escola: Junts X l'Educació</p>
-----------	---

	<p>En aquest espai web per a famílies del Departament d'Ensenyament, s'estimula els centres a promoure la participació i el compromís de les famílies. Entre els recursos que ofereix destaca l'apartat Educació en valors, on es poden trobar materials i recursos sobre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esforç • Responsabilitat • Consum • Malbaratament alimentari
A2	<p>Organitzar conjuntament amb les AMPA activitats que fomentin l'educació en l'esforç i la responsabilitat per combatre l'èxit fàcil que sovint transmeten els mitjans de comunicació.</p> <p>Família i Escola. Junts x l'Educació</p> <p>A l'apartat "Educació en valors" d'aquest espai web per a famílies del Departament d'Ensenyament es facilita informació i diversos recursos sobre com promoure el valor de la responsabilitat, entre els quals destaquen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • una recomanació • unes orientacions per edats • una enquesta d'autoconeixement sobre consum responsable • un mòdul formatiu sobre consum responsable.
A3	<p>Impulsar conjuntament amb l'AMPA les escoles de pares i mares per afavorir l'educació dels fills en els valors necessaris per aconseguir l'èxit educatiu.</p> <p>Escola de pares i mares</p> <p>En aquest espai del web Família i Escola. Junts x l'Educació trobareu orientacions sobre la formació de les famílies en els centres educatius i diversos exemples de mòduls formatius (valor de l'esforç, responsabilitat, consum, malbaratament alimentari, etc.).</p> <p>Bones pràctiques sobre llengua i socialització</p> <p>En aquest document elaborat pel Departament d'Ensenyament es fa una breu presentació de diverses experiències que afavoreixen l'aprenentatge de la llengua i la socialització de les famílies.</p>
B1	<p>Col·laborar en l'elaboració i desenvolupament de projectes solidaris i compromís cívic amb altres centres de l'entorn.</p> <p>Projectes en xarxa</p> <p>En aquest espai de la XTEC, s'ofereix assessorament tècnic i pedagògic i es fomenta l'ús de les TIC i la creació de xarxa entre els centres. Es pot accedir a diversos projectes i experiències educatives, com per exemple el projecte telemàtic Connectant mons. Llavors per a un món més just que té com un dels objectius prendre consciència de les causes que provoquen que una majoria de la població mundial no pugui satisfer les necessitats bàsiques i no tingui oportunitats ni drets. Es planteja elaborar conjuntament una proposta-compromís per canviar aquesta realitat.</p> <p>Projecte Implica't</p> <p>En aquest espai creat per un equip de professionals del món de l'ensenyament trobareu accions de divulgació i sensibilització i activitats adreçades als diversos nivells educatius, per treballar la solidaritat i crear una xarxa d'escoles solidàries.</p>
B2	<p>Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la solidaritat i el compromís cívic.</p> <p>Xarxa Escoles Associades UNESCO Catalunya</p> <p>En aquest espai on participen diversos centres educatius es pot accedir a informació diversa (projectes internacionals, materials, activitats, etc.) orientada a treballar i fomentar la solidaritat entre els alumnes.</p> <p>Educació en valors</p> <p>En el web d'Aldeas Infantiles SOS s'ofereix als centres educatius els programes Col·legis Germans i Instituts Germans, per estimular la participació, els valors democràtics i la relació d'amistat entre alumnes i centres educatius.</p> <p>Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Catalunya</p> <p>En aquest espai del web de la Generalitat de Catalunya, format per la xarxa d'escoles verdes i les xarxes locals que promouen programes d'educació per a la sostenibilitat, es pot accedir a un espai d'intercanvi, amb accés a jornades, fòrums, trobades, etc.</p>
C1	<p>Promoure, amb l'administració local, projectes comunitaris (Plans educatius d'entorn o altres projectes socioeducatius).</p> <p>Plans educatius d'entorn</p> <p>En el web del xtec, els Plans educatius d'entorn (PEE) són una proposta educativa que vol donar una resposta comunitària als reptes educatius mitjançant un conveni col·laboratiu entre el Departament d'Ensenyament i els ajuntaments amb l'objectiu d'assolir l'èxit educatiu i la cohesió</p>

	<p>social. Per formalitzar aquest conveni cal una petició de l'ajuntament amb el vist-i-plau dels Serveis Territorials. En aquest apartat de la Xtec es poden trobar orientacions i pràctiques compartides per promoure l'educació en valors i el compromís cívic (línia 11 d'intervenció) i l'associacionisme (línia 12 d'intervenció).</p> <p>Joves en Xarxa En el web de Debats d'Educació en Acció, es parla d'aquest projecte, que implica la comunitat educativa de Santa Coloma de Gramenet, el qual pretén promocionar la convivència i prevenir les actituds violentes o excloents. Hi participen joves i professionals de l'educació amb la col·laboració de la Fundació Integramenet, l'Obra Social de la Caixa i el Servei de convivència de l'ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.</p> <p>Xarxa per la convivència En el seu web, la Xarxa per la Convivència a Tortosa ens parla d'un procés comunitari que impulsa per millorar la convivència i la cohesió socials. Aquesta xarxa està oberta als veïns, associacions, centres educatius i altres entitats. Cal destacar-ne iniciatives com ArtXiBarri i Diàlegs per la convivència.</p>
C3	<p>Col·laborar amb l'administració local per impulsar accions de servei comunitari.</p> <p>Servei comunitari Presentació dels projectes de Servei Comunitari que s'han posat en marxa al nostre centre el curs 2017-2018.</p>
D1	<p>Obrir els centres a les entitats de l'entorn perquè donin a conèixer a l'alumnat i les famílies les seves propostes d'acció educativa.</p> <p>Tastet d'entitats En aquest web, es recull, en el marc del Pla educatiu d'entorn de Sant Cugat del Vallès, una activitat adreçada a alumnes de 1r. d'ESO l'objectiu de la qual és donar a conèixer les entitats de la ciutat a l'alumnat i que aquelles coneguin l'institut. Es fa una petita presentació i activitat de trenta minuts, en grups reduïts. També s'aprofita per fer divulgació de les entitats a les famílies i fomentar-ne, així, la participació en el municipi.</p>
D2	<p>Col·laborar amb les entitats de l'entorn per promoure accions de servei comunitari.</p> <p>Servei comunitari Presentació dels projectes de Servei Comunitari que s'han posat en marxa al nostre centre el curs 2017-2018.</p> <p>Servei Comunitari En aquest espai de la XTEC, el Departament d'Ensenyament ofereix diversos models transferibles per dur a terme propostes de Servei Comunitari, on es treballa, entre altres àmbits, l'intercanvi intergeneracional, el medi ambient, la participació ciutadana, etc.</p>
D3	<p>Col·laborar amb els mitjans d'àmbit local (ràdio, premsa, televisió) per fer difusió d'experiències i bones pràctiques d'implicació i compromís.</p> <p>Reportatge de la televisió local Vallès Visió sobre el Servei comunitari de Robòtica.</p>

6. INDICADORS

Objectiu específic	Indicadors
2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	<ul style="list-style-type: none"> •Inclusió en el currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat. •Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat. •Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional.
2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	<ul style="list-style-type: none"> •Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes. •Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.).
2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors	<ul style="list-style-type: none"> •Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors.

instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.	•Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre.
2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.	•Inclusió en el currículum d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. •Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. •Nombre d'alumnes que realitza Servei Comunitari.
2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	•Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència. •Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial. •Existència d'espais perquè els delegats dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre.

MARC NORMATIU

NORMATIVA BÀSICA:

- LLEI ORGÀNICA 2/2006 d'Educació, de 3 de maig. BOE n. 106 de 04/05/2006
- LLEI 12/2009, de 10 de juliol, d'educació. DOGC 5422 – 16.07.2009
- DECRET 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. DOGC 6900 – 26.06.2015
- DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Secundària Obligatòria. DOGC 6945 – 28.08.2015
- DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. DOGC 5686 - 05.08.2010
- DECRET 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de Catalunya. DOGC 4670 - 06.07.2006
- RESOLUCIÓ ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de Convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte Educatiu de Centre. DOGC 7336 - 24.03.201

MARC CURRICULAR:

- DECRET 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

<https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=938056>

- DECRET 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat.

<https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=938401>

ALTRES RECURSOS:

- PROJECTE DE CONVIVÈNCIA I ÈXIT EDUCATIU

<https://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/documents/PdC.pdf>

- Aquí proubulling

<https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/aquiproubulling/>

- Normativa sobre Educar en l'esforç i la responsabilitat

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/normativa/valors/>